

bjerg Havn, haft Øjet aabent for Betydningen af at sikre sig de nødvendige Arealer omkring Havnen, havde den kunnet købe en Tønde Land derovre for ganske faa Kroner, fordi Grunden paa den Tid næsten ingen Værdi havde. Det var lutter Sandjorder, som laa hen til ingen Nytte. Man vilde have kunnet købe de nødvendige Arealer langt ind i Landet for en ren Bagatel. Nu skal man nok faa at vide, hvad Grunden koster. Den er kommen op i saadanne Priser, at det bliver en meget kostbar Historie. Havde man sikret sig Jorden den Gang, havde man ogsaa derved bidraget til at forhindre den vilde Jordspekulation, som desværre har bragt Byen mange Ulykker og stillet Esbjerg By ugunstigt i økonomisk Henseende. Jeg maa yde den højtærede Trafikminister min Anerkendelse, fordi han netop er fremkommen med dette Forslag om at sikre sig den fornødne Grund, saa at den ikke gaar over til den private Spekulation, som sikkert snart vilde melde sig. De have gode Lugteorganer, disse Spekulanter, de skulle snart være der, naar der er Spekulation i Luften. Der er ikke Tvivl om, at de i store Flokke skulde have meldt sig og søgt at gøre gode Forretninger med de Arealer, der kunde være blevet at spekulere med.

Det næste Spørgsmaal bliver altsaa den halve Mill. Kr., som Forslaget kræver, at Esbjerg Købstadkommune skal udrede. Det ærede Medlem for Esbjerg var ikke særlig gunstigt stemt overfor den Del af Forslaget, og jeg indrømmer, at dette Krav til Kommunen er ret stort, men jeg indser ogsaa, at den Vej, som Forslaget anviser Kommunen til at faa Pengene ind igen, er en naturlig Vej. Det kan jo ikke nægtes, at der med Hensyn til disse Ejendomme kan siges det samme, som der blev sagt ved Jernbanelovforslagets Behandling om de paagældende Ejendomme, at Grundarealerne ville stige som Følge af Statsforanstaltningerne, medens de paagældende Grundejere ikke have gjort det mindste for at fremskaffe den betydelige Værdistigning. Jeg kan derfor ikke se andet, end at Kommunen ikke bliver saa uheldig stillet, naar denne Bestemmelse kommer til. Men der kunde maaske dog være Grund til i denne Forbindelse at tage under Overvejelse indenfor Udvalget, om man ikke, naar man følger det af Ministeren stillede Forslag om, at Kommunen skal udrede denne halve Million og faa Dækning ved

imødekomme et efter min Mening ikke urimeligt Krav fra Kommunen om, at den selv fik en lille Part i denne Grundværdiskat, saa at denne lille Part gik i Kommunens Kasse.

Det er allerede oplyst af det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme), at Esbjerg Kommune rent finansielt set arbejder under trykkede Forhold. Adskillige Ting have bidraget hertil. Jeg nævnte før Jordspekulationerne. Det kan ikke nægtes, at de i høj Grad have bidraget til, at Kommunen er bleven daarligt stillet. Byen er nemlig paa Grund af disse Spekulationer kommen til at ligge saa spredt, som Tilfældet er, idet der ikke var nogen Plan at bygge efter. Man handlede aldeles vildt med Jorden, man byggede et Hus her og et Hus hist, uden nogen samlet Plan. Det har bidraget til, at Kommunen blandt andet har faaet meget store Udgifter til Vej- og Kloakanlæg og lignende. De Mænd, som den Gang stode for det kommunale Styre og skulde sørge for at holde lidt igen og varetage og værne Kommunens Interesser, vare alt for optagne af deres egne private Jordspekulationer, saa at de glemte at varetage Kommunens Interesser og sikre den den fornødne Grund, saa at Esbjerg Kommune senere hen, naar den har skullet anskaffe sig de fornødne Arealer til et eller andet kommunalt Foretagende, har maattet betale dem i dyre Domme, i Stedet for, at Fortidens Byraad, eller rettere sagt Sogneraad, skulde have sikret Kommunen de fornødne Arealer. Jeg finder det derfor rimeligt, at man, naar man nu vil paalægge Kommunen den Byrde at udrede den halve Million, da til Gengæld giver den Ret til at søge Dækning hos Grundejerne ved en Skat paa den Grundværdistigning, som dette Havneanlæg vil medføre. Jeg vil anse det for rigtigt, at man i Stedet for at tage den Trediedel, der nævnes i Forslaget, vilde gaa lige saa vidt, som der er foreslaaet i Forslaget vedrørende Jernbaneanlæg, og give Kommunen Ret til at opkræve Halvdelen af Grundværdistigningen, saaledes at den indbetalte de $\frac{2}{6}$ i Statskassen, medens den fik Lov til at beholde den ene Sjettedel. Jeg vil, som sagt, henstille til den højtærede Trafikminister og til det kommende Udvalg at tage dette under velvillig Overvejelse. Jeg tror, at der er nogen Grund til at hjælpe Kommunen med at skaffe de nødvendige Skatter. Det er rigtigt, hvad der er blevet anført, at dette Havneanlæg vil bidrage til, at arbejdsløse Arbejdere i store Skarer